

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

11 de Forma, & eius regulis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

De Rebus. de Forma, & eius Regulis:

6 corporales posse adscribi. ¶ Hinc ꝑ pender vilitas non exigua in perdifficili illo tractatu diuidi & indiuidui: Nam incorporalia, vt iura seruitutu promissa, quæve formam habent substantialem vnam, vt homo, pro parte solui reipsa nequeunt, vt indiuidua: Item plura obligatioe simul promissa, cum obligatio iuris sit, pro parte, quod pertinet ad tollendam obligationem, vt ea pro parte censetur iublata, solui nequeunt, vt notat Paulus lib. 27. ad edictum, l. 2. de verborum obligat. lib. 45. P. tit. 1. Vlpianus, l. stipulationes non diuid. 72. de verborum obligat. Mod. l. pro parte, n. de seruit. lib. 8. P. tit. 1. cum similib. ibi notat. & alii. Alioquin enim corrumpi oporteret stipulatione diuisione, vel ex vna duas, vel plures nasci, vt sint tot stipulationes, vel obligationes, quot sint separatae res, se eundem eundem Vlpianum, l. seruo debemus, 29. eodem tit. de verborum obligat. cum similib. ibi notat. Nam pro substantia contractibus est forma præscripta, qua mutata, degenerat negotium in aliam naturam, Martia l. vbi ita donatur, 27. de donat. cau. mort. lib. 39. P. tit. 6. illa existit ex placito indiuisibili. ¶ Erunt que consequenter res indiuisibiles, vel diuisibiles, vel sua naturali forma & substantia, vel solutione, vel promissione, siue obligatione: in quibus optime veritatem esse de iure respondentem oportet. Et cum Bartola, tracl. de alieo, obligationem perpendere debemus, vel in modo contrahendi, & tunc in contractu qui facti est, l. consilio, de curat. fur. in P. antequam ad sit vinculum obligationis, addi vel minui potest: in modo autem obligandi, quia certius nihil, l. obligatorem fere, §. placet, de act. in P. aut vt contractam consideramus, & tunc nec addi nec diuidi quequam ab ea etiam potest, non modus, non conditio, l. perfectam, de donat. que sub mod. C. vel consideramus res, que in obligationem venerunt, quæ si sua natura diuidua, & talis poterit esse particulatis præstatio, & rerum ratione diuidua se eundem quid erit obligatio, & solutione partis pro parte interibit, l. si stipulatus sim, 9. §. qui decem, de solut. lib. 46. P. tit. 3. Verum donec ex integro satisfactum sit, ius obligationis integrum: vt pro parte residua, & tota potestas capiendi pignoris & venditionis eius salua sit, Gordian. C. l. 2. de bit. pign. vend. imp. non po. lib. 8. C. tit. 29. ¶ Et quomodo diuidua distra. pig. lib. 8. C. tit. 8. perinde ac si nihil fuisset solutum: sic tamen imputatio postmodum soluti, in integra præstatio. Et secundo loco memora ri te admodum, inter corporalia & incorporalia interesse: quod illa tangi videri sui natura, & diuidi sine in partes similes, siue dissimiles corporales possint, ista, d. l. §. quedam, de ver. diuis. in P. Pau. l. arbor, 19. §. de vestibulo, cum seq. communi diuid. lib. 10. P. tit. 3. Vlpianus in l. §. si quis iotam, §. §. seq. & Iulianus in l. non possumus, 7. §. pars hered. pet. l. 1. §. P. tit. 5. l. per fundum, de seruit. vult. præd. in P. & l. vnus ex sociis, eodem tit. l. §. com. præd. lib. 8. P. nequaquam, quæ tantum animo & complectimur & distinguimus, intentione vel remissione animi formamus vel fingimus. Quomobrem & notabile est, illos qui animum habent vel impediunt, vel deperditum, vel læsum, negotiorum eorum non esse capaces, quæ a mente sana tractari debent, & quæ consensum & voluntatem deliberatam exigunt: veluti merito faricis, pupillis, inhihentur contractus, pouillimum qui consensu perficiuntur, vel quorum consensu verbis exprimitur, §. furiosus, & §. pupillus, de inutil. stipul. Vlp. l. vbi non voc. 167. de reg. iur. lib. 50. P. tit. 17. inhihentur & amentibus coniunctionis per nuptias facultas, Vlp. l. pater furiosus, l. 8. de his, qui sunt sui vel alien. iur. lib. 1. P. tit. 6. c. d. l. d. de sponsal. c. neg. furiosus, 2. q. 2. cum similib. & impuberibus in foro dicendi, Vlp. in l. §. in iurium, de post. lib. 3. P. tit. 1. vel iudicandi libertas, Pau. l. cum pretor, 12. de iud. lib. 5. P. tit. 1. ¶ Dehinc ꝑ ad adiciendum, discrimen maximum esse inter spiritualia & temporalia multis de causis, præter illam corpoream declaratam d. fferentiam: sacra namque, de consecratione pontificum sunt, Martia l. in tantum, 6. §. facta, de rerum diuis. lib. 1. P. tit. 8. non possunt præscribi, §. sed aliquando, de vsucap. lib. 2. In l. tit. 6. neque in stipulationem deduci, l. inter stipulantes, 8. §. sacram. & l. mulctum, 3. 4. de verbor. oblig. lib. 45. P. tit. 1. cum in dominio alicuius non sint, §. sacra. & §. nullius, de rerum diuis. Minus etiam spiritualia, sacramenta, & similia nundinationes recipiant: eo quod, dona Dei æstimari nequeant vili hac materia & precio corporeo, alioquin imminente tentantibus imponere æstimationem pena maledictionis, qua ob eandem causam punitus fuit Simon Magus, Actorum cap. 8. a quo & reliqui qui comparate pretio diuina fatagunt, simones vel simoniaci, gl. in prin. q. 1. & can. qui fundat, 1. q. 1. & crimen ipsum simonia, vt vendentes Giezitæ, a Giezer seruo Helisei, qui ob gratiam a Deo per Heliseum prophetam Naamo concessam in lepro præ cura, ausus est munera poscere suo maximo malo & postero-

rum suorum: lepra ideo alba in perpetuum in vitionem sceleris infectus, 4. Reg. 5. d. studet. 1. q. 1. c. scilicet, pro certo, de simon. Atque in causis spiritualibus maior 14. annorum filius familias, in iudicio suo nomine, sine patris consensu & voluntate esse potest, in aliis non potest, c. si de iudic. lib. 2. sexti decret. tit. l. cum oportet, & l. cum non solum, de bon. qua. lib. ¶ Suntque ꝑ alia differetia: quæ omittuntur. Sed & spiritualia difficiliter destruantur, quam fiant: contra corporalia difficiliter fiant, quam destruantur, c. inter corporalia, de maior. & obed. apud Greg.

De forma, & eius regulis.

CAP. II.

- 1 Formarum diuisio, &c.
Forma substantialis, quod sit perfectior rei, & de animalium forma.
- 2 De forma vel figura extrinseca, & de intrinsecarum additione vel detractioe mutata.
Testamentorum forma immutabilis.
Item contractuum.
Actionis rei vxoria transfusio in ex stipulatu actionem.
- 3 Forma accidentalis quid.
- 4 Formam exprimit, 1. expressio honorificis, 2. conditio, 3. ordo, 4. continuatio actus.

¶ Sed quia obiter de forma dixisse non suffieit, seorsim ꝑ de illa paucis agamus adhuc, eo quod eius cognitio valde necessaria nobis sit. Considerabimus itaque illam cum in corporalibus, tum in incorporalibus, vel vt substantialem vel tanquam accidentalem. Substantialem dicemus, consummationem & perfectionem cuiusque rei, prout quæ res habet definitam & determinatam rationem vel compositionem certis rebus vel partibus absoluendam, vt me docuit Caius Iuriscōn. l. si quis, qui quadringen. 14, 79. §. ad legem Fale. lib. 35. P. tit. 2. Nec dicitur homo, qui in vtero adhuc embryo est, nec partes omnes hominis completas habet. Pau. l. non sunt liberi, 1. 4. de stat. hom. lib. 1. P. tit. 5. Vlpianus in l. Iulianus, 9. §. si quis ad exhib. lib. 10. P. tit. 4. Iustinus in l. quod certum, 3. de post. hered. inst. lib. 6. C. tit. 29. Nec inanimato corpore nati est Clemens. 1. de summat. in Clem. cau. si quis obiecerit, 1. quest. 1. can. Moyses, 3. 2. quest. 2. Sic in aliis animalibus, ea formam non habent substantialem, quæ caret vita sentitua: sed aliud nomen accipiunt, carnis, Iulianus in l. si seruus, 14. §. fin. de condit. fur. lib. 13. P. tit. 1. Pau. l. mortuo boue, 50. de leg. 2. lib. 32. P. tit. 1. solum vel corru. vel cadaveris, velut & in hominis corpore pariter obseruatur, efflata anima, tit. de cadaver. punito. lib. 48. P. tit. 24. ¶ Inuisi ꝑ speculationis est figura exterior in rebus corporalibus, cuius alteratio mutat rem a seipsa, vt alia a se ideat: siue illa sit substantialis, siue accidentalis. Verum intrinseca mutata, magis res alteratur: vt si bonitas vini mutetur, & accecat, sic acetum, & desinit esse vinum, Vlpianus in venditionibus, 9. de contrahend. em. lib. 18. P. tit. 1. Nisi mens loquentis, vel vsus improprius loquendi, vtrumque designet eodem nomine: Alias enim vinum non continet acetum, mulsum, hydromel, defrutum, nec similia, Vlpianus in l. si quis vinum, 9. de iur. oleoque leg. lib. 36. P. tit. 6. Item forma arte addita, quæ rei dat nomen, si mutetur, remaneat quæuis eadem materia substantia, rem aliam constituit: vt postquam in scypho bibi non potest, non amplius scyphus erit, Vlpianus in l. Iulianus, 9. §. si quis, ad exhib. lib. 10. P. tit. 4. Et facti argenti appellatio, in seculum non continebit, Vlpianus in l. Quins. Mutius, 29. §. cum aurum, de auro & argento leg. lib. 34. P. tit. 2. Atque vitiones interire dicuntur, cum ex naturali forma decidunt solida, & dissoluantur, Mar. in l. Seia, 6. de auro & argento leg. lib. 34. P. tit. 2. Quod & in formis negotiorum sine actionibus obtinere putandum est: vt si a definita qualitate deficiant, nec habeant solemnitate requisitam, inutilia profus sint, vel in aliquam aliam naturam transeant, l. qui per salutem, de iureiuran. in P. Martian. leg. vbi ita donatur, 29. de mort. cau. donat. lib. 39. P. tit. 6. Cell. cum precario, 1. 2. de precar. lib. 43. P. tit. 25. ¶ Exempli causa, vbi in vltima voluntate non inuenitur heredis institutio, quæ potissima causa substantialis testamenti, est, l. de heredibus institu. P. §. ante heredis institutionem, de leg. apud Iustinianum, l. 1. de vulg. in P. ibi nec mentem coniciamus, nec naturam testamenti, sed codicillorum, Diolet. & Maximus in l. non codicillum, 14. C. de test. lib. 6. C. tit. 23. Si tamen reliqua, quæ codicillorum sunt, ad sint. ¶ Eo modo in reliquis præpriis contractuum determinationibus, vel a lege, vel ab homine inductis, quæ violari non possunt, quin ipse contractus vim patiat, vel mutatione,

